

H
E
R
V
O
R
M
D
E

G E M E E N
T E

NIEUWLEUS
EN

**Beleidsplan
2014 - 2018**

“SAAMHORIGHEID”

Inhoudsopgave

Hoofdstuk	Titel	Pag.
1.	Missie van de gemeente	3
2.	Samenvatting en speerpunten voor 2014 - 2018	4
3.	Evaluatie (vorig) Beleidsplan voor de fusieperiode	5
4.	Wat voor een gemeente willen we zijn?	6
5.	Organisatie en structuur	9
6.	Hoofdpijnen beleid Pastoraat	12
7.	Pastoraat en kerkdiensten, kerkmuziek en kerkgebouwen	14
8.	Hoofdpijnen beleid jeugd	16
9.	Hoofdpijnen beleid diaconie	18
10.	Hoofdpijnen beleid kerkbeheer	20

Bijlage: Plan van Aanpak

1. Missie van de gemeente

De Hervormde gemeente Nieuwleusen maakt deel uit van de Protestantse Kerk in Nederland (PKN). Volgens de inzet van de kerkorde is de PKN overeenkomstig haar belijden gestalte van de ene heilige algemene christelijke kerk die zich, delend in de aan Israël geschonken verwachting, uitstrekt naar het Koninkrijk van God.

Levend uit Gods genade in Jezus Christus vervult de kerk de opdracht van haar Heer om het Woord te horen en te verkondigen. Met de instemming met deze inzet van de kerkorde van de PKN maakt onze gemeente deel uit van het grotere kerkverband.

Onze kerkelijke gemeente staat tevens midden in onze plaatselijke samenleving en wil daarin dienend en getuigend een open kerk zijn.

In ons Mission statement verwoorden wij dat zo: "Wij zijn gemeente van Jezus Christus, die onze Heer en Heiland is. Wij weten ons geroepen God en onze naaste te dienen".

In het profiel van onze gemeente gaan traditie en nieuwe vormen hand in hand. Het waardevolle wat wij hebben meegekregen in de loop van de tijd willen wij zorgvuldig bewaren en laten gelden.

Onze huidige gemeenschap vraagt echter ook om nieuwe vertolking en verstaan, nieuwe vormen van vieren en gemeenschap zijn en de vraag naar **saamhorigheid** en omzien naar elkaar is groot.

Saamhorigheid is het woord dat veelvuldig is gebruikt in het gesprek met de gemeente waar het ging om de vraag wat voor kerk/gemeente we willen zijn. Die **saamhorigheid** zoeken wij in het belijden van ons geloof en raakt aan de inhoud - zie daartoe het mission statement. Die **saamhorigheid** willen wij ook gestalte geven in vormen waarin dit geloof uitdrukking kan krijgen. In dit Beleidsplan wordt dit nader ingevuld.

Wij leven in een tijd waarin ook in en voor de kerk niets meer vanzelfsprekend is. Wij zien ons langdurig geconfronteerd met teruggang en krimp en dat noopt ons tot het verzetten van bakens; "de wijn raakt op", ervaren we, en wij houden het feest niet gaande. (Vgl. Joh.2, de bruiloft te Kana). De vraag is daarbij aan de orde geweest of wij van water (weer) wijn kunnen maken; dat kunnen wij niet (en konden dat overigens ook nooit). Wel is het besef dat wij slechts tot gemeenteopbouw kunnen komen via geloofsopbouw, nog eens nadrukkelijk onderstreept. Oftewel: het is onze roeping de vaten opnieuw met water te vullen en de Heer te bidden daar wijn uit te scheppen. Ook in die zin is het woord **saamhorigheid** toepasbaar.

Saamhorigheid is derhalve het centrale thema voor de aangegeven planperiode, waarin we een nieuwe weg inslaan, zowel wat de structuur als wat het bestuur van onze gemeente betreft. Wij slaan die weg in met verwachting en met het vertrouwen, dat ook bij kenterend tij en nieuwe uitdagingen de trouw en goedheid van onze God en Heer onveranderd zijn zal en het fundament van alles is en blijve. Het doel van dit Beleidsplan 2014 - 2018 is de koers van de Hervormde gemeente voor de komende jaren uit te zetten, waarbij het de uitdaging is die **saamhorigheid** meer vorm en inhoud te geven.

2. Samenvatting en speerpunten voor 2014 - 2018

Na een beknopte evaluatie van het vorige beleidsplan in hoofdstuk 3 hebben we vastgesteld dat vanaf 2013 de aandacht niet meer uitgaat naar de fusie, maar naar veranderingen binnen de Hervormde gemeente. Dat betekent de omslag naar een nieuw kerkelijke organisatie met twee predikanten en één kerkenraad. In dit nieuwe Beleidsplan staat die nieuwe organisatie centraal.

Saamhorigheid is het woord dat veelvuldig is gebruikt in het gesprek met de gemeente waar het ging om de vraag wat voor een gemeente we willen zijn. Die **saamhorigheid** zoeken wij in geloven, in missionair zijn, in diaconaat en pastoraat, in leren en in leeftijdsgroepen. De uitwerking daarvan leest u in hoofdstuk 4 van dit Beleidsplan.

In het antwoord op de vraag wat voor een gemeente we willen zijn, onderscheiden we vier speerpunten voor de periode 2014 - 2018:

1. De toerusting van de kerkenraad en de bezoekmedewerkers wordt als speerpunt meteen aan het begin van het nieuwe seizoen opgepakt.
2. Het contact binnen de gemeente: contacten leggen, vernieuwen of herstellen met (groepen) mensen die nieuw binnen komen, de kerk verlaten hebben of op welke wijze dan ook hun belangstelling tonen.
3. Het onderhouden van de banden met de middengroep 25 - 50-jarigen. Waar mogelijk wordt daarbij gebruik gemaakt van suggesties of initiatieven van de interclassicale werkgroep Stimulans waaraan ook onze gemeente deelneemt.
4. Het stimuleren van de lerende gemeente: gebruik maken van mogelijkheden en instrumenten om bij (groepen) mensen kennis van de Bijbel door te geven.

In hoofdstuk 5 van dit Beleidsplan hebben we op basis van de Kerkorde de nieuwe organisatie en structuur van de Hervormde gemeente beschreven. De verantwoordelijkheden en bevoegdheden en de samenstelling van de kerkenraad als hoogste orgaan worden toegelicht. Het moderamen van de nieuwe kerkenraad moet volledig transparant haar werkzaamheden verrichten. Het is enkel een uitvoerend orgaan van en uit de kerkenraad. De samenstelling van het moderamen wordt aangegeven. Voor de planperiode 2014 - 2018 worden twee speerpunten in het functioneren van de kerkenraad benoemd:

1. De 'teamvorming' in de kerkenraad. Het organiseren door en het vergaderen van de nieuwe kerkenraad vergt methodisch aandacht.
2. De communicatie rondom de kerkenraad. Voor het functioneren van onze kerkelijke gemeente is een goede communicatie van wezenlijk belang. Dit geldt zowel voor de onderlinge/interne communicatie als voor de externe communicatie. Naast de inzet van het gebruik van bestaande communicatiemiddelen als Het Klankbord en de website is het ook van belang om naar de mogelijkheden van onder meer de sociale media te kijken en te onderzoeken en zo nodig te implementeren. Hiervoor moet een nieuw communicatiebeleid worden ontwikkeld in de komende beleidsperiode.

In de daarop volgende hoofdstukken worden de hoofdlijnen uitgewerkt voor:

- Pastoraat (hoofdstuk 6): de organisatie van het pastoraat en het bezoekwerk in twee pastorale teams. Ook de grenzen aan het pastorale werk worden aangegeven.
- Pastoraat en kerkdiensten, kerkmuziek en kerkgebouwen (hoofdstuk 7)
- Jeugd (hoofdstuk 8), met daarin de hoofdlijnen van het meerjarenbeleidsplan Jeugdwerk
- Diaconie (hoofdstuk 9)
- Kerkbeheer (hoofdstuk 10)

Vanaf september 2014 zal de nieuwe kerkenraad aantreden. De nieuwe kerkenraad werkt dit Beleidsplan uit in jaarplannen waarin met name ook de speerpunten tot uitdrukking moeten komen.

3. Evaluatie (vorig) Beleidsplan voor de fusieperiode

Het voorgaande Beleidsplan van de Hervormde gemeente dateert van 2007 en was gericht op de periode waarin de fusie met de Gereformeerde Kerk te Nieuwleusen tot stand zou worden gebracht. Dit Beleidsplan was gericht op twee doelen; naast het fusieproces ook het formuleren van doelen en speerpunten voor de gemeente.

Belangrijke speerpunten in het voorgaande Beleidsplan:

1. Het fusieproces en het tot stand brengen van een vitale Protestantse gemeente
2. Opbouw van de (nieuwe) gemeente met een hoge prioriteit voor de eredienst.
  - betrokkenheid van gemeenteleden, kerkmusici en koren
  - toegankelijkheid van de diensten
  - vormgeving van de diensten
3. Aandacht voor het pastoraat wat tot uitdrukking zou moeten komen in:
  - kleinschalige netwerken
  - communicatie met de gemeente en met individuele gemeenteleden.Aandacht voor- trends als individualisering en vereenzaming
4. Toerusting van ambtsdragers bij hun introductie, in individuele begeleiding en cursussen, in het klankborden in het consistorie.
5. Het Jeugdwerk continueren en (weer) uitbouwen
6. De kerk in het dorp, waarbij aandacht voor:
  - de evangelisatiecommissie
  - de werkgroep kerk naar buiten
  - PR en communicatie
  - continuering van het godsdienstonderwijs aan de openbare school
  - de vrijwilligersinventarisatie/-bank

Evaluatie

De beoogde fusie tussen de Hervormde Gemeente en de Gereformeerde Kerk op basis van de intentieverklaring van 2006 is niet tot stand gekomen. Eind 2012 is na langdurig beraad de conclusie getrokken dat de voorgestelde gefuseerde kerkelijke organisatie niet op voldoende draagvlak kon rekenen.

Tegelijkertijd moeten we vaststellen dat enkele gesignaleerde trends in het vorige Beleidsplan zich in versterkte mate hebben doorgezet: toenemende individualisering, vergrijzing en vereenzaming en het proces van ontkerkelijking.

De vele vormen van kerkelijke activiteiten laten zien dat de Hervormde gemeente veelkleurig en breed geschakeerd is gebleven. Maar ook moet worden vastgesteld dat in de afgelopen jaren 'steunpilaren' zijn weggevallen. Een muziekvereniging als de Broederband, een koor als DES en meer in kerkelijk verband de cantorij en de evangelisatiecommissie zijn geëindigd. Signalen dat in de gemeenschap van Nieuwleusen veel aan het veranderen is. In kerkelijk verband zijn daar andere vormen voor teruggekomen, o.a. in de vorm van laagdrempelige welkomstdiensten en in een projectkoor ter introductie van het nieuwe Liedboek.

Wanneer we dan kijken naar de speerpunten van het vorige Beleidsplan moeten we vaststellen dat nu vanaf 2013 de aandacht niet meer uitgaat naar de fusie, maar naar de veranderingen binnen de Hervormde gemeente.

Hoofdpijnen: een omslag naar een nieuwe kerkelijke organisatie met twee predikanten en één kerkenraad. In dit nieuwe Beleidsplan staat die nieuwe organisatie centraal.

De aandacht en de prioriteiten voor de erediensten, het pastoraat met inbegrip de toerusting van ambtsdragers en voor het Jeugdwerk blijft onverminderd bestaan.

Het proces van ontkerkelijking zet zich enerzijds door, maar anderzijds zijn er veel nieuwe initiatieven waarbij andere vormen van kerkzijn en geloofsbeleving aansluiting vinden in de gemeenschap van Nieuwleusen.

De kerk komt ook op een andere wijze in het dorp te staan met meer concrete en praktische bijdragen aan initiatieven als de voedselbank en de kledingbank.

4. Wat voor een gemeente willen wij zijn?

Bij de missie (hoofdstuk 1) gingen we in op het bruiloftsfeest te Kana (Joh.2) Op dit bruiloftsfeest, waar ook Jezus is genodigd, dreigt de wijn op te raken en daarmee het feest uit te doven. Het is Maria die tegen de aanwezige medewerkers zegt: "wat hij u ook zegt, doe dat". Wat Jezus even later aan de medewerkers zegt is: 'Vul de vaten met water!' Dit is wat ons staat te ontbreken - water in de vaten, en dit staat ons te doen: de vaten vullen. De bron voor ons leven dreigt op te raken en de opdracht van Jezus is om daar en dan de vaten opnieuw te vullen. Wij verstaan dat als: laat het Woord weer tot bron worden. Open het, luister en leer, ontdek het opnieuw en leer en leef daaruit. "Vul de vaten"; dat staat ons te doen, dat is wat Jezus hiervan ons verwacht. En Hij zal daar wijn uit scheppen.

Vanuit die missie onderscheiden wij de volgende kernpunten - en hopelijk ook de kenpunten - van onze gemeente:

- **Saamhorigheid in geloven.**

Het gaat hier om het onderlinge geloofsgesprek. Van nature worden wij - onze gemeente - niet gekenmerkt door het hart/ons geloof op de tong te hebben. Praten over de hoop die in ons is, gaat ons niet zo gemakkelijk af en zijn we ook niet gewoon. Enige verdieping daarin vinden we dan ook niet zo gauw en daarmee doen we onszelf en anderen tekort. Een voornemen is om ons hier samen meer in te oefenen: het geloof te delen en van elkaar te leren.

Wij mogen en moeten onze identiteit communiceren in de erediensten (met als hart een goede woordverkondiging en een warme Christusprediking), in gesprekken, huisbezoek, kringen en kerkenraad. "Wij geloven in de God van Israël, in zijn Zoon, onze Heer Jezus Christus en in de heilige Geest. Wij geloven dat wij bij Hem mogen horen door onze Heer Jezus: Hij het hoofd, wij het lichaam. De uitdaging is deze identiteit te communiceren, naar binnen en naar buiten; "deze Heer delen wij".

Voornemens 2014 - 2018:

- bezinning en voeren van het geloofsgesprek in de kerkenraad;
- toerusting hiertoe van ouderlingen en bezoekmedewerkers. Dit wordt meteen aan het begin van het seizoen opgepakt;
- verzorgde erediensten met oog voor de diversiteit in leeftijden en beleving; dit is bijvoorbeeld vorm te geven in '2 in 1 diensten' = twee diensten in 1 kerk achter elkaar die verschillend van invulling en vorm kunnen zijn;
- nog meer gebruik maken van de inbreng en gaven van allen (o.a. gestalte krijgend in diensten met een bijzonder karakter - zie rooster);
- stimuleren van kringgesprekken, leerhuis, 'meet your Street', etc. Het vormen, organiseren en functioneren van gesprekskringen, gemeentegroepgroepen en andere vormen van contacten en geloofsgesprekken krijgt in de komende periode volop aandacht.

De uitwerking van deze voornemens in dit Beleidsplan is weergegeven in de hoofdstukken 6 en 7 over o.a. pastoraat en kerkdiensten.

- **Saamhorigheid in missionair zijn.**

Missie heeft alles te maken met gezonden zijn en gezonden zijn heeft alles te maken met getuigenis. 'Was ons hart niet brandende in ons ' Het gaat om het delen van het geheim, durven spreken over watje in je hart hebt, datje gelooft watje drijft, wie de Heer voor ons is en wat Hij voor jou en anderen betekent. Zonder enige pretentie van eigen gelijk te hebben, hebben wij in Christus' naam een woord voor en in de wereld.

Saamhorigheid is hier een dubbel begrip. De gemeente van Christus is per definitie een gezonden gemeente. Wij zijn niet alleen naar binnen gericht, maar nadrukkelijk ook naar buiten gericht en wij willen een open kerk zijn in onze (dorps)samenleving; daar dient het getuigenis van Christus geluid en vorm te krijgen. Om het klassiek te zeggen: oog en hart

voor de schare en het oude volkskerkidee willen wij graag in het vaandel houden.

Voornemens:

- dat vraagt (ook) voor 2014 - 2018 om dienstbaarheid in de samenleving - zie bij diaconaat
- dat vraagt om thuis geven bij vragen en zorgen van mensen - zie bij pastoraat
- dat vraagt om deelname op het maatschappelijke middenveld en goed contact met instanties en burgerlijke gemeente
- dat vraagt om een goede communicatie en presentstelling naar buiten toe. Wij moeten als kerk ons - in de goede zin van het woord - op de kaart blijven zetten door laagdrempelig aanwezig en dienstbaar te zijn. Daartoe behoren bijvoorbeeld het mede mogelijk maken van godsdienstonderwijs op de openbare school, open kerk bij de kerstmarkt, open kerk met projecten als de Paltheboswandeling, bijbelcursus in de gemeentelijke 'huiskamer', etc.

• ***Saamhorigheid in diaconaat en pastoraat.***

Wij weten ons geroepen om er voor elkaar te zijn en om te zien naar elkaar. "Je bent je broeders hoeder" leert ons Genesis al; en Jezus leert om de kring van broeders/naasten niet te nauw te trekken. Daarbij kenmerkt onze gemeente zich als een gemeente van doeners en zijn de mensen meer geneigd tot praktische en daadwerkelijke inzet dan tot dingen als praten, leren, vergaderen enz. Bij een terugtrekkende overheid en meer nadruk op een 'participatiesamenleving' zullen we initiatieven ondersteunen als de voedselbank, de kledingbank, diverse projecten waaronder ook die van jeugddiaconaat, noaberschap en zo meer - zie verder onder diaconaat.

Wat pastoraat betreft is het een speerpunt contacten te leggen, contacten te houden of contacten te herstellen. We zullen inventariseren wie we zijn gaan missen in de kerk en hen opzoeken of hernieuwd contact te leggen. We zullen goed acht geven op nieuw ingekomenen en hen uitnodigen en betrekken. We zullen gastvrij zijn, het jongerenwerk en het werk van het Jeugd- en Jongerenpastoraat (JJP) stimuleren, en gebruik maken van kansen om "goed van de Heer te spreken" bij openbare gelegenheden als begrafenissen en om beschikbaar te zijn voor mensen die met vragen komen. Wellicht bieden de sociale media op dit terrein ook kansen en mogelijkheden.

• ***Saamhorigheid in leren.***

Bij het wezen van de gemeente van Christus hoort dat zij een luisterende en lerende gemeente is. Het is belangrijk om inhoudelijk thuis te zijn of te raken in de Bijbel en in het geloof. Wanneer kennis niet meer aanwezig is of doorgegeven wordt (dat betekent het woord traditie: dat wat doorgegeven wordt), valt heel veel weg.

Onze opdracht is de Bijbel aan de mensen door te geven. Ideeën voor blijvende kennisoverdracht:

- jonge ouder kringen
- stimuleren van thuis lezen/bidden/zingen (het nieuwe liedboek is een goede hulp)
- kindernevendienst en toerusting van de leiding
- catechese aan jongeren en vooral ook ouderen (bv. kringen van jonge (bruids)paren, doopouders)
- kringwerk en leerhuis
- cursus Bijbels ABC
- onderhouden van goede contacten met de scholen en samenwerking daarmee enz.

In de planperiode moet deze **saamhorigheid** in leren als een speerpunt verder uitgewerkt worden.

- **Saamhorigheid in leeftijdsgroepen.**

Het behoort tevens bij het wezen van de gemeente van Christus dat generaties samen optrekken, dat ouderen jongeren voorgaan en jongen ouden dragen. Tegelijk zijn er in het gemeentelijk leven ook specifieke aandachtsvelden als bijvoorbeeld jeugdwerk en ouderenpastoraat. Daarbij is in de kerk het onderhouden van de band met de zgn. middengroep (25-50 jarigen) een bron van zorg en dus van aandacht. De aandacht voor deze leeftijdsgroep wordt als een speerpunt aangegeven.

Velen uit deze leeftijdscategorie haken af, maar melden zich bijvoorbeeld wel weer op de grote momenten in het leven bij de kerk. Onverminderd dienen we dan present te zijn. Waar mogelijk moeten we deze groep, waarvoor het bij uitstek geldt "dat men druk is", toch te betrekken bij de kerk. Veelal en meestal het beste lukt dit met 'events', eenmalige of kortlopende gebeurtenissen. Een voorbeeld is de organisatie van of deelname aan de kerstwandeling in het Palthebos, waar velen opeens weer voor te vinden zijn. Zo zie je bij trouw- en doopdiensten ook hele vriendengroepen rond het betreffende paar meekomen, die niet zelden verrast zijn door wat er in de kerk(dienst) is en kan en klinkt. Deze categorieën kun je ook als doelgroep groepsgewijs benaderen.

Te denken is ook aan de organisatie van eenmalige ontmoetingsavonden met het karakter van 'meet your Street' en met een ontmoetingsvorm die bijvoorbeeld het spel Levenskaart biedt. Wie en hoe te benaderen en nodigen is een indringende vraag voor de komende tijd. Wellicht zijn ook goede suggesties te verwachten van de interclassicale werkgroep Stimulans waarin onze gemeente participeert en waarin wij met andere gemeenten samen krachten, kennis en ideeën delen, o.a. door het uitwisselen van formats.

- **Saamhorigheid met andere kerken in Nieuwleusen**

Onze gemeente weet zich verbonden met andere christelijke gemeenten c.q. kerken in ons dorp en waar mogelijk zoeken wij samenwerking met andere kerken en bouwen wij de bestaande samenwerking uit. Een gezamenlijke presentstelling op bijvoorbeeld de Kerstmarkt, samenwerking in het aanbieden van de Alphacursus, samenwerking op diaconaal-sociaal terrein zijn daar goede voorbeelden van. Met de Gereformeerde Kerk van Nieuwleusen bestaat een intensieve samenwerking op het gebied van het jeugdwerk, catechese, gezamenlijke (avond)diensten en in voorkomende gevallen van pastorale waarneming. Ook daarin komt de saamhorigheid binnen de gemeenschap van Nieuwleusen tot uitdrukking, zowel inhoudelijk in het geloven en leren als in praktische vormen van samenwerking.

Afsluitend geldt voor dit alles: wij maken van water geen wijn, maar zijn wel geroepen de vaten met water te vullen. Al het bovenstaande behoort daar mede toe. En de Heer Jezus moge daar wijn uit scheppen.

Samenvattend worden in het wezen van de gemeente **vier speerpunten** voor de planperiode 2014 - 2018 onderscheiden:

1. De toerusting van de kerkenraad en de bezoekmedewerkers wordt als speerpunt meteen aan het begin van het nieuwe seizoen opgepakt.
2. Het contact binnen de gemeente: contacten leggen, vernieuwen of herstellen met (groepen) mensen die nieuw binnen komen, de kerk verlaten hebben of op welke wijze dan ook hun belangstelling tonen.
3. Het onderhouden van de banden met de middengroep 25 - 50-jarigen. Waar mogelijk wordt daarbij gebruik gemaakt van suggesties of initiatieven van de interclassicale werkgroep Stimulans waaraan ook onze gemeente deelneemt.
4. Het stimuleren van de lerende gemeente: gebruik maken van mogelijkheden en instrumenten om bij (groepen) mensen kennis van de Bijbel door te geven.

5. Organisatie en structuur

De kerkenraad

Tot 1 september 2014 kent de Hervormde gemeente Nieuwleusen drie wijkgemeenten met drie wijkkerkenraden (en een Algemene Kerkenraad) met daaraan verbonden drie wijkpredikanten. Er zijn twee kerkgebouwen in gebruik. Wegens het emeritaat van één van de predikanten komt een predikantsplaats vacant. Deze predikantsplaats wordt niet meer ingevuld en komt dus te vervallen.

Een belangrijke overweging hierbij is dat in plaats van twee kerkenraden en daarnaast een Algemene Kerkenraad met één kerkenraad sneller en besluitvaardiger kan worden gewerkt en dat ook efficiënter gebruik kan worden gemaakt van de kracht en tijd van alle ambtsdragers. De keuze voor één kerkenraad is ook goed mogelijk gezien het feit dat de drie huidige wijkgemeenten in kerkelijke kleur nagenoeg gelijk zijn en al sinds heugenis in harmonie en eenparigheid optrekken.

Omdat het, gezien de meerjarenprognoses van de financiële middelen en het krimpen van de gemeente voorstelbaar is dat binnen een decennium één der kerken niet gehandhaafd kan blijven, is het bovendien niet gunstig om na 1 september 2014 twee wijkgemeenten rond ieder een kerkgebouw te creëren met aan elk daarvan een wijkpredikant verbonden. De kans is aanwezig dat dan binnen afzienbare tijd de structuur van de gemeente wederom veranderd zou moeten worden.

Overigens zal in de beleidsperiode 2014 - 2018 zeker geen beslissing over deze gebouwen worden genomen.

Het is van groot belang dat de kerkenraad aan het leven der gemeente op goede en verantwoordelijke wijze leiding kan geven. Dit leiding geven richt zich op zowel het bestuurlijke en zakelijke aspect als ook op het geestelijk leven der gemeente. Vanuit de eerder uitgesproken overtuiging dat gemeenteopbouw zonder geloofsopbouw een heilloze zaak is, zal er in de kerkenraad ruimte dienen te zijn voor toerusting en het onderlinge geloofsgesprek. Wij runnen geen onderneming maar beheren en geven leiding aan de gemeente van Christus. Tegelijk is het daarbij van belang dat ambtsdragers zich maximaal kunnen richten en toelagen op hun onderscheiden ambten en dat wij zorgvuldig moeten omgaan met gegeven talenten en ook tijd.

De basis voor de nieuwe kerkenraad is conform Ord. 4-6, een organisatiemodel van een 'gewone kerkenraad met commissies', waarbij we aantekenen dat we in dit stadium bij de start van een nieuwe structuur bewust kiezen voor een stevig moderamen waarin zowel de beide predikanten als de overige ambten met 2 personen vertegenwoordigd zijn.

Buiten kijf staat dat de kerkenraad als geheel leiding geeft aan de gemeente; die verantwoordelijkheid ligt bij alle ambtsdragers gezamenlijk en nergens anders. De uitdagingen voor de komende periode zijn:

- een gezonde kerkenraad te worden waarin ieder tot zijn/ haar recht kan komen en waarbinnen ook ieder vrij kan functioneren en zich gehoord weet;
- zorgvuldig met ieders en eikaars tijd om te gaan en gavengericht te werken;
- een goede verhouding tussen kerkenraad en moderamen te creëren en te bewaren met duidelijkheid over taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden.

De samenstelling van de kerkenraad: een vrijgestelde voorzitter (ouderling met bijzondere opdracht), een scriba 1 en 2 van de kerkenraad (scriba 1 is een vrijgesteld ouderling), de 2 predikanten, 12 ouderlingen, 4 jeugdouderlingen, 12 diakenen, ca. 8 ouderling- kerkrentmeesters met daarnaast 4 of 5 kerkrentmeesters (niet-ambtsdrager) die het college tot 12 completeren.

De nieuwe kerkenraad zal dus uit ongeveer 40 leden bestaan.

Bij de verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de kerkenraad neemt de kerkenraad de bepalingen van de kerkorde PKN en het Plaatselijk Reglement in acht. Ord.4 - 7 beschrijft het arbeidsveld van de kerkenraad.

Artikel 7. Arbeidsveld

1. *De kerkenraad heeft tot taak:*

- *de zorg voor de dienst van Woord en sacramenten;*
- *het leiding geven aan de opbouw van de gemeente in de wereld;*
- *de zorg voor de missionaire, diaconale en pastorale arbeid en de geestelijke vorming;*
- *het vaststellen van het beleidsplan ter zake van het leven en werken van de gemeente;*
- *het opzicht over de leden van de gemeente voor zover hem dat door de orde van de kerk is opgedragen;*
- *de zorg voor de vermogensrechtelijke aangelegenheden van de gemeente;*
- *het bevorderen ter plaatse van de gemeenschap van de kerken;*
- *het bespreken van zaken die door de classicale vergadering worden of zijn behandeld;*
- *het vaststellen van de regelingen ten behoeve van het leven en werken van de gemeente;*
- *het verrichten van alles wat verder naar de orde van de kerk van hem wordt gevraagd.*

2. *De regelingen ten behoeve van het leven en werken van de gemeente worden vastgesteld en gewijzigd na de leden van de gemeente daarin gekend en daarover gehoord te hebben en na overleg met het college van kerkrentmeesters, het college van diakenen en de organen van de gemeente voor zover een regeling op het functioneren van zulk een college of orgaan rechtstreeks betrekking heeft.*

Deze regelingen zijn ten minste:

- *de regeling voor de verkiezing van ambtsdragers;*
- *de regeling voor de wijze van werken van de kerkenraad;*
- *de regeling voor het beheer van de vermogensrechtelijke aangelegenheden van de gemeente. Deze regelingen worden na vaststelling of wijziging ter kennisneming toegezonden aan het breed moderamen van de classicale vergadering en in geval van een evangelisch-lutherse gemeente tevens aan de evangelisch-lutherse synodale commissie.*

Naast het bepaalde in de kerkorde heeft de kerkenraad verantwoordelijkheden en bevoegdheden ten aanzien van:

- het opstellen van een jaarplan voor de kerkenraad;
- het houden of doen houden van jaargesprekken met de predikanten;
- het bepalen van de middelen en instrumenten welke te maken hebben met het naar buiten treden (PR en Communicatie) zoals Klankbord, zondagsbrief en website;
- het vaststellen van het preekrooster en het collecterooster;
- het toezien op het actueel houden van het LRP-systeem;
- het benoemen en instellen van bovenplaatselijke commissies ;
- het toezien op het functioneren van commissies die door de kerkenraad zijn ingesteld.

Het moderamen

De kerkenraad is de leidinggevende vergadering in de gemeente. Vanuit haar midden kiest de kerkenraad jaarlijks een moderamen. In Ord.4 - 8 is de werkwijze van de kerkenraad beschreven:

Artikel 8. Werkwijze

1. *De kerkenraad komt ten minste zes maal per jaar bijeen.*

2. *De kerkenraad kiest uit zijn midden een moderamen bestaande uit ten minste een preses, een scriba en een assessor met dien verstande dat in elk geval een predikant deel uitmaakt van het moderamen.*

3. *Het moderamen heeft tot taak het voorbereiden, samenroepen en leiden van de bijeenkomsten van de kerkenraad, de uitvoering van die besluiten van de kerkenraad waarvoor geen anderen aangewezen zijn, en voorts, onder verantwoording aan de kerkenraad, het afdoen van zaken van formele en administratieve aard en van zaken die geen uitstel gedogen.*

4. *De kerkenraad kan zich in zijn arbeid laten bijstaan door commissies die door hem worden ingesteld en die werken in opdracht van, onder verantwoordelijkheid van en in verantwoording aan de kerkenraad*

Het moderamen streeft naar volledige transparantie van haar werkzaamheden ten opzichte van de kerkenraad. Het moderamen is enkele een uitvoerend orgaan en niet een zelfstandig beleidsbepalend orgaan. Kerntaak is het faciliteren en ondersteunen van de kerkenraad bij het inhoudelijke beleid, zowel in de voorbereiding als in de uitvoering.

Daartoe geeft de kerkenraad aan het moderamen de volgende verantwoordelijkheden en taken:

- het moderamen doet gevraagd en ongevraagd (beleids)voorstellen over de te nemen besluiten aan de kerkenraad;
- de kerkenraad kan het moderamen de opdracht geven zorg te dragen voor de uitvoering van bepaalde onderdelen van het kerkenraadsbeleid;
- het moderamen onderhoudt de contacten met de diverse commissies en individuele gemeenteleden die namens de kerkenraad bepaalde taken vervullen. Jaarlijks wordt hiervan verslag gedaan aan de kerkenraad;
- het moderamen bereidt de vergaderingen van de kerkenraad voor, door het:
  - maken en tijdig versturen van de agenda;
  - tijdig verzorgen van goede vergaderstukken;
  - de voortgang van de afgesproken taken in de gaten te houden;
  - de ingekomen en uitgaande post te behandelen;
  - het voeren (of doen voeren) van de jaargesprekken met de predikanten met gebruikmaking van het daarvoor beschikbare protocol van de PKN. Onderwerpen zijn bijv. werkdruk en Persoonlijke educatie.

In het moderamen nemen zitting een aantal aangewezen ambtsdragers uit de kerkenraad. Het voorstel is (opnemen in Plaatselijk Reglement):

1. de voorzitter van de kerkenraad
2. de beide predikanten
3. de beide sribae
4. twee ouderlingen (team Noord en team Zuid) en een jeugdouderling
5. twee diakenen, waaronder zo mogelijk de voorzitter diaconie
6. twee ouderling-kerkrentmeesters, waaronder zo mogelijk de voorzitter van het college van kerkrentmeesters.

De kerkenraad kan één of meerdere adviserende of ondersteunende leden aan het moderamen toevoegen. Gedacht wordt aan o.m. een PR-adviseur.

Speerpunten:

Voor de planperiode 2014 - 2018 worden twee speerpunten in het functioneren van de kerkenraad aangegeven:

1. De 'teamvorming' in de kerkenraad. Het organiseren door en het vergaderen van de nieuwe kerkenraad vergt methodisch aandacht.

2. De communicatie rondom de kerkenraad. Voor het functioneren van onze kerkelijke gemeente is een goede communicatie van wezenlijk belang. Dit geldt zowel voor de onderlinge/interne communicatie als voor de externe communicatie. Naast de inzet van het gebruik van bestaande communicatiemiddelen als Het Klankbord en de website is het ook van belang om naar de mogelijkheden van onder meer de sociale media te kijken en te onderzoeken en zo nodig te implementeren. Hiervoor moet een nieuw communicatiebeleid worden ontwikkeld in de komende beleidsperiode.

6. Hoofdpijnen beleid Pastoraat

Dit hoofdstuk borduurt voort op de Missie en op de visie op wat voor een kerk wij willen zijn. Alle pastoraat is geënt op het Bijbelse oergegeven dat wij elkanders broeder/zuster zijn en derhalve ook elkanders hoeder. “De mensen om ons heen zijn ons door God gegeven om samen mee te leven, want niemand leeft alleen” (oude gele liedbundel 47:1). Herder- en hoederschap is te ervaren en te leren in de voetstappen van Jezus Christus, waarvan het evangelie ons de plaatjes bij het woord toont en oproept tot navolging.

Pastoraat is dus in navolging van de Heer en met hart voor de Heer en met hart voor elkaar in jouw concrete leefwereld. Zo betoont de gemeente ook hart voor zijn bevrijdend werk in de wereld. Het zal in de gemeente en kerk blijven gaan om de Heerte leren vinden, volgen en vertegenwoordigen. In dat kader staat alle pastoraat. De kerkorde zegt over pastorale arbeid: “De gemeente volbrengt haar pastorale taak in de herderlijke zorg aan de leden en anderen die deze zorg behoeven, opdat zij elkaar opbouwen in geloof, hoop en liefde” (Art.X-1). Duidelijk is dus dat pastoraat aan heel de gemeente en dus mede aan al haar leden is toevertrouwd.

Organisatie van het pastoraat

Tegelijkertijd draagt de kerkenraad de verantwoordelijkheid voor de organisatie, toerusting en uitvoering van het geregelde pastoraat. Daartoe zijn de predikanten met de ouderlingen de eerst-aangewezenen en -verantwoordelijken. In onze gemeente mogen de ouderlingen zich bijgestaan weten door een grote kring van bezoekmedewerkers die mede uitvoering geven aan het bezoekwerk, en door de HVD die specifiek bezoekwerk in de gemeente doet.

De organisatie van pastoraat en bezoekwerk in de gemeente ziet er voor de komende planperiode als volgt uit:

- De gemeente is ingedeeld in twee pastorale teams, waarbij het geografische gebied van de gemeente is verdeeld in een noordelijk en een zuidelijk pastoraal te bearbeiten deel. De begrenzing wordt aangegeven in het plaatselijk reglement.
- De twee pastorale teams (die overigens beleidsmatig onder de ene kerkenraad vallen) bestaan elk uit 1 predikant, 6 wijkouderlingen, ca. 18 bezoekmedewerkers, de betreffende HVD en 1 diaken.
- De predikanten geven leiding aan het pastoraal toevertrouwde gedeelte van de gemeente en zij verzorgen de toerusting van allen die op het pastorale terrein werkzaam zijn. Dit kan ook in gezamenlijkheid van en met de beide teams worden gedaan. Dit wordt als een speerpunt gezien.
- Iedere wijkouderling heeft twee secties. De wijkouderling heeft een coördinerende taak in twee secties. Het bezoekwerk is per ouderling in vieren verdeeld: de ouderling en drie bezoekmedewerkers per sectie nemen ieder een kwart van de sectie voor hun rekening. De ouderling belegt op eigen initiatief met regelmaat korte bijeenkomsten met de bezoekmedewerkers en zo mogelijk ook met de HVD's om de voortgang van het werk te bespreken. Met elkaar zijn zij de ogen en oren van hun secties en onderhoudt de coördinerende ouderling een korte lijn met de predikant om specifieke pastorale situaties en noden aan hem kenbaar te maken.
- De primaire taak van de predikanten is crisispastoraat in brede zin.
- De beide HVD's werken binnen de grenzen van de twee pastorale teams en verzorgen bezoeken rond verjaardagen van ouderen, geboorten, jubilea en nieuw ingekomenen. Zij kunnen tevens signaleren of bezoek van een ander lid van het pastorale team gewenst is.
- De diaken maakt deel uit van het team om naast pastoraat ook eventueel ander gesignaleerd dienstbetoon te verrichten.

Grenzen aan het pastoraat

Het pastoraat in de gemeente moet in de komende periode organisatorisch worden ingekaderd om het met de beschikbare menskracht te kunnen uitvoeren:

- Het is met het oog op het zware taakveld van de twee predikanten in deze gemeente van ca. 3500 zielen verdeeld over ca. 1750 pastorale eenheden niet haalbaar dat zij alle ouderen (zeg 80-plus) met regelmaat bezoeken. Dit werk is in eerste instantie aan de leden van het pastorale team (HVD rond verjaardag, en ouderling of bezoekmedewerker waar gewenst). De predikanten zijn met name inzetbaar bij bijzonder pastoraat - geboorte, huwelijk, jubilea, ziekte, overlijden, nazorg, crisis etc. - en voor wie vanuit welke leeftijdscategorie of vraag ook maar een beroep op hen doet. Het belang van een goede signaalfunctie richting predikanten wordt onderstreept. Na een jaar zal het functioneren en vooral de werkbelasting van de predikanten worden geëvalueerd.
- Pastoraal werk in de Hulstkampen: wat het niet-specifieke pastoraat vanuit de protestantse gemeente betreft is gekozen voor een maatwerkconstructie. Dat wil zeggen dat bestaande contacten waar mogelijk worden gehandhaafd; wanneer iemand uit een bepaalde sectie naar de Hulstkampen verhuist, blijft het pastoraat door dezelfde predikant verzorgd worden. Daarnaast blijven de wekelijkse kerkdiensten in de Hulstkampen door de kerken gewaarborgd, waarbij de hervormde predikanten naar rato hun bijdragen zullen leveren.
- Pastoraat buiten Nieuwleusen: de regel geldt dat wanneer men buiten Nieuwleusen komt te wonen men onder de pastorale zorg van het betreffende verzorgingshuis dan wel van de betreffende (wijk)gemeente komt te vallen.
- Dopen, huwelijken en begrafenissen: het is de regel dat deze diensten verricht worden door de predikant binnen wiens pastorale verzorgingsgebied men woont (of in het geval van huwelijk gaat wonen). In een overgangperiode vanaf september 2014 zijn daar om persoonlijke redenen en in goed overleg uitzonderingen op mogelijk.
- Bij begrafenissen is dienstdoen door een ouderling enkel aan de orde wanneer de rouwdienst in een van de kerkgebouwen gehouden wordt.

De sleutels van de ledenregistratie, het LRP, komen ter beschikking van de predikanten, van de ouderlingen (bij vacature een bezoekmedewerker) en van de voorzitters van de HVD. Van groot belang is het om het bestand up to date en bijgewerkt te houden; daartoe is een goede samenwerking en communicatie met de beheerders van het ledenbestand onmisbaar. Van belang is ook dat alle werkers in het veld gesignaleerde veranderingen ook daadwerkelijk doorgeven.

De plannen, speerpunten en beleidsvoornemens betreft en ook de beoogde prioriteiten op het gebied van pastoraat, aandacht en zorg, zijn verwerkt in hoofdstuk 4 van dit beleidsplan. Daarmee kunnen we hier voorlopig mee volstaan.

7. Pastoraat en kerkdiensten, kerkmuziek en kerkgebouwen

In de Missie van dit beleidsplan is al aangegeven dat gemeenteopbouw slechts dan kans van slagen heeft wanneer zij hand in hand gaat met geloofsopbouw. Het is de geloofswijsheid van de Bijbel al die ons dit al voorhoudt: “Als de Heer het huis niet bouwt, vergeefs zwoegen de bouwers”. (Ps. 127:1). En vanuit het prachtige verhaal van de bruiloft te Kana hebben we al meegenomen dat het onze roeping is de vaten opnieuw met water te vullen. Kortom: we moeten naar de bron. En die bron is het woord van God, die bron van levend water is Jezus Christus zelf.

Kerkdiensten en kerkmuziek

In de zondagse eredienst komt de gemeente samen - ook weer een uitdrukking van **saamhorigheid** - en naast een heleboel dingen als God loven, zingen, bidden, ontmoeting, is daar niet in de laatste plaats de open Bijbel en de woordverkondiging. In de prediking wordt de steen van de bron getild en kunnen wij ons laven aan die bron. Geloofsopbouw begint met leren, luisteren, gevoed worden en dat delen. Het is niet vreemd dat een oude benaming voor de kerkdienst “godsdiensttoefening” luidt. Een goede woordverkondiging en een warme Christusprediking vinden wij derhalve van groot belang. Bij de vraag in hoofdstuk 4 “Wat voor gemeente willen wij zijn?” valt veelvuldig het woord **saamhorigheid**. Enerzijds spreekt dit woord steeds een karaktertrek van de christelijke gemeente uit, anderzijds spreekt er ook verlangen uit. Naar de beleving daarvan, de tastbaarheid ervan. De roep is er ook nadrukkelijk vanuit de gemeente om die **saamhorigheid** te maximaliseren. Samen in de naam van Jezus zijn kan je wel zingen, maar je moet het ook leren, oefenen, waar laten zijn. Zo zijn de kerkdiensten ook een oefenplaats in gemeentezijn en gemeenschapszin.

Onder de kop ‘**Saamhorigheid** in geloven’ is in hoofdstuk 4 als beleidspunt en als punt van nadrukkelijke aandacht al aangegeven: “Verzorgde erediensten met oog voor de diversiteit in leeftijden en beleving in onze gemeente”. Dit wordt hier nog eens onderstreept. Voor de kerkdiensten maken wij gebruik van:

- de nieuwe Bijbelvertaling waaruit in alle voorkomende diensten en gelegenheden gelezen wordt door de voorganger, door gemeenteleden die zich hiervoor hebben opgegeven, door jeugd en kinderen in specifieke diensten;
- een katern met daarin twee Orden van Dienst welke in “gewone” diensten als regel om en om worden gebruikt en daarin tevens een doopliturgie, een avondmaalsliturgie en orden voor de avonddienst en voor het avondgebed;
- het Dienstboek van de Protestantse kerk in Nederland waaruit voor formulieren en voor veler gelegenheden kan worden geput;
- het Liedboek - ondertitel: Zingen en bidden in huis en kerk, waarvan de aanschaf door ieder door de kerkenraden sterk is geëntameerd voor het gebruik in de kerk maar ook in de gezinnen thuis. Als regel wordt dit Liedboek als enige zangbundel in onze gemeente gebruikt: gezien haar pluriformiteit en omvang is deze bundel daar royaal toereikend toe. Daarnaast kan in een voorkomend geval een lied met een andere afkomst worden gezongen en dat wordt dan in de liturgie of op de Zondagsbrief afgedrukt;
- in beide kerkgebouwen hebben wij de beschikking over een mooi kerkorgel, waarbij er op dit moment (2014) vijf organisten zijn die deze orgels bespelen; twee organisten in de Maranathakerk en drie in de Grote kerk. Alle organisten zijn gekwalificeerde kerkmusici. Naast het orgel beschikken beide kerken ook over een goede piano die geschikt is voor de begeleiding van de gemeentezang. Met regelmaat begeleiden de organisten tijdens de diensten bij het zingen van daartoe geëigende liederen uit het Liedboek de gemeentezang met de piano. Daarnaast zoeken wij naar (jong) talent die met ook andere instrumenten in de diensten mee begeleiden kan;

- ter introductie van het Liedboek en om daar zingenderwijs in thuis te raken is er een projectkoor o.l.v. een cantor/organist. Maandelijks is er in één van de kerken een zgn. liedboekdienst waarvoor de cantor met de predikant een aantal liederen heeft uitgezocht welke door het projectkoor worden ingeoeffend en zondags met de gemeente worden gezongen. Hierbij wordt een enkele maal ook gebruik gemaakt van een jeugdband, vaker ook van andere instrumenten dan het orgel alleen en van gaven en medewerking van kinderen en jongeren. Al deze ondersteuning wordt door de kerkenraad gefaciliteerd;
- voor de toerusting en ondersteuning van de leiding van de kinderkerk/kindernevendienst is er wekelijks een ontmoeting tussen de leiding en één der predikanten waarin de Bijbelgedeelten voor de komende weken worden gelezen, toegelicht en uitgelegd en de diensten als geheel besproken worden. Met regelmaat is er in de kerkdiensten ook een moment van interactie tussen de predikant en de kinderen;
- vanuit het aandachtspunt: “Verzorgde erediensten met oog voor de diversiteit in leeftijden en beleving in onze gemeente en met gebruikmaking van de inbreng en gaven van allen” zijn er met grote regelmaat kerkdiensten met een bijzondere invulling. Naast specifieke jeugddiensten in de avond zijn die er ook op ochtenden, zijn er tienerdiensten, themadiensten van kerk-school-gezin, welkomstdiensten, liedboekdiensten, zangdiensten, diensten begeleid door de jeugdband, door het blaasensemble, diensten met een koor of groep en zo meer - (zie bijlage Diensten met bijzondere invulling). Van groot belang is dat mensen zich in de erediensten welkom en (h)erkend weten en dat er een lage drempel is om in de **saamhorigheid** te kunnen delen.
In de gewone erediensten gaat het ook om de betrokkenheid van ‘de schare’, iedereen in de dienst moet zich betrokken weten bij verkondiging, zang en liturgie. Ook daarin komt de **saamhorigheid** tussen leeftijden en levensfasen tot uitdrukking.

Kerkgebouwen

Voor dit alles staan onze gemeente twee kerkgebouwen ter beschikking, de Grote kerk en de Maranathakerk. Die twee gebouwen zijn in deze tijd een weelde, waarvan het nu nog niet duidelijk is of wij ons dat op termijn kunnen blijven veroorloven. De redelijkheid gebiedt dat wij in het komende decennium moeten nadenken over het gebruik van beide kerkgebouwen. In principe wordt in de beleidsperiode 2014-2018 geen beslissing genomen over sluiting van één van de kerken maar zullen wel afwegingen voor de verdere toekomst moeten worden gemaakt.

Wel is het zo - en wordt dit ook al beleidsmatig ingekaderd - dat wij creatiever met de beide gebouwen moeten omgaan en dat het vaker zal voorkomen dat op een zondag één van beide kerken gesloten is en heel de gemeente in het andere gebouw genodigd en verwacht wordt. Dit gebeurt nu al op de vier zondagen die vallen in de bouwvakvakantie en op een zestal liedboekzondagen' in één van de kerken, waarbij dan de andere kerk dicht is. Ook zal dit gaan plaatsvinden wanneer om preekroostertechnische redenen één van de predikanten twee morgendiensten na elkaar op een zondagmorgen in een kerkgebouw leidt waarbij in de andere kerk dan geen dienst is. Wij zullen als gemeente vaker de bereidheid moeten hebben om zo afwisselend samen te komen in één huis - maar juist binnen het breed gedragen verlangen naar **saamhorigheid** is dit een verantwoorde gang!

Wij beseffen en benadrukken dat dit een appèl doet op mensen, maar wij benadrukken vooral ook dat dit een appèl doet op de verantwoordelijkheid van ieder gemeentelid zelf, ten dienste van het geheel en ook ten dienste van de ere van God. Het motto: Mag de kerk u iets waard zijn? komt ook hierin nadrukkelijk naar voren.

8. Hoofdpijnen beleid jeugd

Visie

De Gereformeerde Kerk en de Hervormde Gemeente Nieuwleusen hebben de visie om kinderen en jongeren de mogelijkheid te bieden om op alle terreinen van het (kerkelijk) leven op een aansprekende, creatieve, actieve en zinvolle manier in woord en daad de actuele levens- en zingevingsvragen in verband met God te brengen in hun eigen taal en werkwijze.

Vanuit die visie zijn de jeugdwerkactiviteiten gericht op:

- Omgang met God, zodat kinderen en jongeren vertrouwd worden gemaakt met God en wat het kan betekenen om, nu en in de toekomst te leven in geloof in navolging van Jezus Christus;
- Omgang met elkaar, door anderen te ontmoeten die bezig zijn met wat geloven in je leven kan betekenen en ervaringen te delen met leeftijds- en groepsgenoten;
- Omgang met de samenleving door kinderen en jongeren te leren en ervaren op welke manieren je concreet iets kunt betekenen voor de samenleving en de wereld om je heen.

Verantwoordelijkheid

De Kerkorde bevat een aantal bepalingen over de taak en verantwoordelijkheden van de gemeenten voor vorming, toerusting, catechese en het jeugdwerk.

Dit jeugdwerk valt onder verantwoordelijkheid van de kerkenraden van de Gereformeerde Kerk en de Hervormde Gemeente. De uitvoerende verantwoordelijkheid ligt bij het Jeugdberaad.

Het Jeugdberaad bestaat uit de jeugdouders van de Hervormde gemeente en de Gereformeerde Kerk, aangevuld met de penningmeester en de secretaris. De laatste vormen samen met de voorzitter en de vicevoorzitter het dagelijks bestuur van het Jeugdberaad.

Organisatie

Vanaf 2013 werkt het Jeugdberaad in een nieuwe structuur.

Onder het Jeugdberaad vallen drie werkgroepen met daarnaast een werkgroep Website en PR. De voorlopige indeling van de werkgroepen is:

- *Werkgroep Jeugdpastoraat en diaconaat*
waaronder de activiteiten Jeugd- en Jongerenpastoraat, Nacht zonder dak, de Paaswake en Diaconale projecten.
- *Werkgroep Ontspannen en Ontmoeten'*
waaronder de activiteiten meisjesclub, zomerkamp, Palthehonk, playbackshow en meidenavond.
- *Werkgroep Vieren en Leren:*
waaronder de activiteiten Kindernevendienst en Actie Schoenendoos, tienernevendienst, catechese, jeugddienstcommissie en EO-Jongerendag
- *PR-commissie Jeugdberaad*

Voornemens (hoofdpijnen):

1. Uitwerking van beleid in jaarlijkse werkplan en een 4-jaarlijks beleidsplan
2. Concretiseren en vormgeven van de organisatie van het jeugdwerk
3. Zoeken naar mogelijkheden om de jeugd meer in het jeugd- en jongerenwerk te betrekken
4. Zoeken naar mogelijkheden om kerkdiensten en vieringen meer aantrekkelijk te maken voor kinderen en jongeren en de jeugd daar meer in te betrekken

5. Vanuit het jeugdwerk zorgen voor continue afstemming met de catechese
6. Onderzoek naar de mogelijkheden en belangstelling voor clubwerk voor basisschoolkinderen
7. Ontwikkelen van visie en beleid voor eigentijds jeugdpastoraat en jeugdwerkactiviteiten
8. Ontwikkelen van visie en beleid voor eigentijds jeugddiaconaat en diaconale activiteiten
9. Ontwikkelen van visie en beleid voor eigentijds missionair jeugdwerk met laagdrempelige activiteiten en in de relatie tussen kerk en school
10. Zoeken en gebruiken van middelen om ouders meer bij het belang van jeugdwerk te betrekken
11. Kerkenraden te adviseren over de ondersteuning van ouders bij hun geloofsopvoeding aan kinderen
12. Het ontwikkelen van vrijwilligersbeleid: werving, begeleiding en waardering van vrijwilligers
13. Het ontwikkelen van communicatie en PR-beleid voor het jeugdwerk

9. Hoofdpijnen beleid diaconie

De diaconie

- Diaconaat is werken voor de medemens, waarbij gerechtigheid en barmhartigheid voorop horen te staan. Indien de diaconie zo optimaal mogelijk wil functioneren ten behoeve van de gemeente en de samenleving zal zij zich steeds opnieuw moeten bezinnen op haar taken en de manier waarop zij deze uitvoert.
- Het dienstbaar zijn aan de naaste (zonder aanzien des persoons of geloof) is nog steeds een wezenlijk kenmerk van het diaconale werk. Overal waar mensen in nood verkeren, zal de diaconie haar taak moeten oppakken. De dienst der barmhartigheid zal altijd moeten staan in het teken van de gerechtigheid en zal nimmer mogen ontaarden in liefdadigheid.
- Voor een aantal taken zijn commissies en werkgroepen gevormd, meestal bestaande uit enkele diakenen aangevuld met gemeenteleden.
- De diaconie is voor het door haar gevoerde beleid in zijn algemeenheid verantwoording verschuldigd aan de (nieuw te vormen) kerkenraad. Haar begroting en jaarrekening worden aan de kerkenraad ter goedkeuring aangeboden.

Het financiële beleid

Het financiële beleid van de diaconie is erop gericht, dat alle gelden die de diaconie tot haar beschikking heeft en krijgt, zo optimaal mogelijk aan te wenden voor de uitoefening van haar diaconale taken.

Plaatselijk, landelijk en wereldwijd.

Aanvragen voor bijdragen en/of giften worden in de diaconievergadering besproken waarna in onderlinge overeenstemming de toe te kennen bedragen worden vastgesteld. Ook worden regelmatig gerichte collectes gehouden voor speciaal daarvoor gekozen doelen, aangereikt door Kerken in Actie. Soms wordt er een collecte gehouden bij een grote natuurramp (tsunami, orkaan of aardbeving), deze wordt dan door de diaconie aangevuld.

Naast inkomsten uit collectes heeft de diaconie ook opbrengsten van beleggingen en bankrekeningen. Deze opbrengsten zullen, in principe, niet worden omgezet in nieuwe beleggingen op lange termijn, maar worden aangewend voor diaconale doelen.

Indien nodig is de diaconie bereid om op het kapitaal in te teren. Dit mag echter niet betekenen dat, door teruglopende collecteopbrengsten, er onvoldoende middelen voorhanden zijn voor het uitvoeren van de diaconale taken.

Over bestaande beleggingen zal regelmatig contact zijn met de betreffende instellingen. Er wordt nog gekeken naar meer mogelijkheden op dit gebied. Het diaconale vermogen werkt en genereert inkomsten om diaconaal bezig te kunnen zijn.

Participeren

Omdat ons land van een verzorgingsstaat steeds meer verandert in een participatiemaatschappij moet de diaconie attent zijn op situaties waarin ze geroepen is de helpende hand te bieden. Dit gebeurt meestal via Maatschappelijk Werk en niet in de openbaarheid. Naast financiële steun wordt, er waar nodig en mogelijk is, ook immateriële hulp en begeleiding verleend.

De Sociale Diaconale Werkgroep (SDW), gevormd door Gereformeerde Kerk Vrijgemaakt, Gereformeerde Kerk, Elim en de Hervormde Gemeente, probeert vanuit de diaconie de leefsituatie van de minima te verbeteren. Dit gebeurt door deze mensen voor te lichten en gebruik te laten maken van de Voedselbank, de Kledingbank, door een kerstpakket en pakketten van spaaracties van de middenstand rond te brengen. Verder wordt naar vakantiemogelijkheden of dagjes uit gezocht. Kinderen uit deze gezinnen kunnen op kosten

van de diaconie deelnemen aan het jeugdkamp. Deze mensen willen niet graag dat iedereen weet dat ze financieel worden ondersteund door de diaconie en met deze privacy probeert de diaconie rekening te houden.

Andere diaconale taken

- Binnen de eigen kerkelijke gemeente collecteren de diakenen tijdens de erediensten. Als er in een dienst het Heilig Avondmaal wordt gevierd, doen de diakenen dienst aan de tafel des Heren.
- De ouderensoos en Bijbelclub Klimop vallen onder de diaconie en worden jaarlijks bezocht door een tweetal diakenen.
- De Hervormde Vrouwen Dienst (HVD) brengt bezoeken aan gemeenteleden: die nieuw ingekomen zijn, waar een baby is geboren, die een huwelijksjubileum vieren en die 75 jaar of ouder zijn geworden. In de HVD heeft een diaken zitting.
- Zending, werelddiaconaat en ontwikkelingssamenwerking (ZWO). Plaatselijk is de diaconie vertegenwoordigd in de werkgroep ZWO.
- De diaconie verzorgt de wekelijkse bloemengroet.

Tot slot

Het diaconaat berust niet alleen bij het college van diakenen, ieder gemeentelid heeft een diaconale taak. Het is een streven van de diaconie om zoveel mogelijk gemeenteleden bij haar werk te betrekken.

10. Hoofdpijnen beleid kerkbeheer

Samenstelling en werkwijze college van kerkrentmeesters

Het college bestaat uit twaalf kerkrentmeesters waarvan tenminste de helft + 1 moet bestaan uit ouderling-kerkrentmeesters. In het Plaatselijk Reglement wordt de exacte verhouding ouderling-kerkrentmeesters/ kerkrentmeesters aangegeven. Dit met het oog op het quorum in de kerkenraad. De taken en bevoegdheden, samenstelling en werkwijze zijn vastgelegd in de Plaatselijke Regeling van de Hervormde Gemeente te Nieuwleusen.

Kerkrentmeesterlijk beleid

Het college van kerkrentmeesters ondersteunt het door de kerkenraad geformuleerde beleid. Uiteraard is het belangrijk dat de beleidsplannen financieel solide worden onderbouwd. Met andere woorden welke kosten worden de komende jaren geraamd en voor welke activiteiten. Van belang is uiteraard hoe het inkomsten- en uitgavenpatroon zich ontwikkelt.

In het financieel beleid hanteert het college van kerkrentmeesters een aantal uitgangspunten:

- Het financieel beleid van het college van kerkrentmeesters is erop gericht dat uitgaven en inkomsten zoveel mogelijk met elkaar in evenwicht zijn. De uitgaven moeten dus gedekt zijn met levend geld. In de huidige tijd waarin het aantal leden daalt is dat, gecombineerd met inflatie, moeilijk te realiseren zonder in te teren op het vermogen. De inkomens- en vermogenspositie zou kunnen worden verbeterd door speciale acties en het verhogen van de inkomsten uit Kerkbalans. Dit laatste bv. door meer aandacht te besteden aan de fiscale mogelijkheden die hiervoor worden geboden.
- Het college ziet het als haar taak in onze gemeente mee te werken en mee te denken bij het maken van weloverwogen beleidskeuzes. Maar wat de uitgaven betreft is er slechts op beperkte wijze sturing mogelijk. Het merendeel van de uitgaven wordt immers besteed aan traktementen en salarissen van predikanten, kosteren en onderhoud van gebouwen. Sturing op deze uitgaven gaat dan gepaard met rigoureuze maatregelen.
- Het college hanteert een gedetailleerd meerjarenonderhoudsplan om alle gebouwen in optimale staat van onderhoud te houden. Het onderhoud vergt jaarlijks veel geld. Het college werkt met een Onderhoudsfonds om te voorkomen dat in de toekomst grote en kostbare reparaties en/of restauraties noodzakelijk zijn waarvoor dan geen financiële middelen zijn. Het Onderhoudsfonds heeft een egaliserende werking.
- Waar mogelijk zet het college in op meer gebruik van duurzame, energie- en kostenbesparende maatregelen.
- Het beleid van het college is erop gericht gebruik te maken van de diensten van vrijwilligers. De vrijwilligersbank is een goed hulpmiddel gebleken welke regelmatig wordt ingezet.
- De kerkelijke ruimten zorgen voor inkomsten bij verhuur. Ook deze inkomstenbron vergt de aandacht van het college (o.a. prijsaanpassingen van huur en buffetopbrengsten en van de pachtovereenkomst.). Ook stellen wij steeds meer waar mogelijk ons gebouw beschikbaar voor niet kerkelijke activiteiten die passen bij het karakter van de gebouwen en de gemeente. Daarbij houdt het college rekening met de (beperkende) burgerlijke wetgeving v.w.b. de horeca-activiteiten
Ondanks dat zal in de komende beleidsperiode worden gezien of er nog meer mogelijkheden zijn. Te denken valt ook aan samenwerking met andere partijen.
- Het personeelsbeleid ten aanzien van de kosteren is gericht op zekerheid en flexibiliteit. Zekerheid gericht op een vast aantal uren met als uitgangspunt dat die uren in onderling

overleg zo goed mogelijk worden ingevuld. Door onderlinge vervanging en uitwisseling kan onderbezetting en overwerk worden voorkomen.

Meerjarenbegroting

De kerkrentmeesters hebben een meerjarenbegroting 2014 - 2018 opgesteld. De meerjarenbegroting is vooralsnog gebaseerd op het openhouden van de beide kerken en gaat uit van 2 fulltime predikantsplaatsen. De meerjarenbegroting is gebaseerd op:

- de resultaten van de afgelopen jaren.
- de richtlijnen van de Vereniging van Kerkrentmeesterlijk Beheer.

Wanneer in de komende periode nieuw beleid vastere vormen heeft aangenomen moet dit leiden tot aanpassing van de meerjarenbegroting. Als voorbeeld kan hierbij gedacht worden aan incidentele financiële acties om doende extra middelen te werven voor bijzondere (extra) uitgaven.

Door het college wordt in september de begroting opgemaakt en vastgesteld met behulp van de gegevens die op dat moment bekend zijn.

De meerjarenbegroting is dynamisch. Nadat in het voorjaar de jaarrekening over het voorgaande jaar vastgesteld is, wordt, indien nodig, de meerjarenbegroting aangepast.

Onderstaand vindt u de meerjarenbegroting 2014-2018.

Toelichting op de ontwikkeling bijdragen gemeenteleden:

- Vanaf 2008 (vijfjaren) zien we een tendens van dalende inkomsten van collecten en Kerkbalans. Jaarlijks ontvangen we € 5-6.000,00 minder aan bijdragen gemeenteleden. Dit was gemiddeld $\pm 2\%$. Hiermee volgen we de landelijke tendens.
- Wij zijn optimistisch voor wat betreft de bijdragebereidheid van onze gemeenteleden en zien mogelijkheden voor de toekomst ook op fiscaal gebied die we tot nu toe nog niet voldoende hebben benut.
- Met de gesignaleerde tendens van de wegvallende oudere gemeenteleden zien we aan de "onderzijde" de jeugd niet voldoende aanwas in bijdragen. Dit zou in het pessimistische scenario het gevolg kunnen hebben dat de inkomsten sneller dan in de afgelopen jaren het geval was dalen. Om dit te voorkomen zal een extra inspanning in de komende jaren nodig zijn om deze groep te bereiken. Ook zal meer aandacht gegeven moeten worden om de groep minst bijdragende gemeenteleden te motiveren hun bijdragen verhogen.
- Onze inschatting is dan ook voor de jaren van beleidsperiode dat de totale inkomsten jaarlijks met $\pm 2\%$ zal dalen wat inhoudt dat na een "break-even jaar" 2015 het tekort uit "levend geld" in 2018 $\pm € 20.000$ zal bedragen. De vermogenspositie is op dit moment van dien aard dat ingrijpende beslissingen op het gebied van gebouwen of pastoraat in deze beleidsperiode nog niet genomen hoeven te worden.

Begroting 2014-2018

Rekening	Rekening	Rekening	Rekening	Begroting	Begroting	Begroting	Scenario	Scenario	Scenario	Scenario	
Lasten 2009	2010	2011	2012	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
Kerkgebouwen	81.340	65.274	46.938	41.830	65.095	65.609	68.880	69.913	70.962	72.027	73.107
O/er ige onroerende zaken	20.445	9.517	11.268	11.303	27.330	27.409	20.654	20.963	21.278	21.597	21.921
Afschrijvingen	3.032	4.540	4.729	4.802	2.000	4.500	4.500	4.500	4.500	4.500	4.500
Pastoraat	237.516	247.948	256.795	246.262	255.500	256.500	261.500	181.356	184.507	187.659	190.814
Kerkdiensten / jeugdwerk	14.241	14.686	17.601	17.513	15.000	15.120	17.000	17.150	17.302	17.457	17.614
Bijdragen / contributies	17.609	17.554	18.831	17.636	18.500	18.500	18.500	18.500	18.500	18.500	18.500
Salarissen / vergoedingen	99.284	111.737	79.633	84.705	81.500	83.277	85.430	78.921	79.978	81.050	82.138
Overige adm. kosten	12.483	17.828	13.564	16.198	14.700	14.921	15.864	16.102	16.344	16.589	16.838
Toevoeging fondsen		13.442	25.184	32.735	5.050		---			---	
Onttrekking fondsen	15.819-							840-	1.603-	2.377-	3.162-
Totaal lasten	470.131	502.526	474.543	472.984	484.675	485.835	491.488	405.804	410.994	416.216	421.472

Rekening	Rekening	Rekening	Rekening	Begroting	Begroting	Begroting	Scenario	Scenario	Scenario	Scenario	
Baten 2009	2010	2011	2012	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
Kerkelijke gebouwen	15.679	30.367	35.784	48.272	26.000	34.600	46.000	46.000	46.000	46.000	46.000
Overige eigendommen	34.785	35.234	39.055	41.526	40.700	41.026	41.800	35.809	36.156	36.508	36.866
Rentebaten	30.119	13.231	4.523	18.089	10.000	5.000	5.000	3.000	2.970	2.940	2.911
Bijdragen gemeenteleden	356.574	350.442	343.532	335.776	358.300	347.717	328.500	325.215	321.963	318.743	315.556
Totaal baten	437.157	429.274	422.894	443.663	435.000	428.343	421.300	410.024	407.089	404.192	401.333
Totaal lasten	470.131	502.526	474.543	472.984	484.675	485.835	491.488	405.804	410.994	416.216	421.472
Totaal baten	437.157	429.274	422.894	443.663	435.000	428.343	421.300	410.024	407.089	404.192	401.333
Saldo	32.974-	73.252-	51.649-	29.321-	49.675-	57.492-	70.188-	4.220	3.905-	12.024-	20.139-

Bijlage: Plan van Aanpak

Voorstel 2014:

- teamvorming van kerkenraad
- opstellen opleidings/-coachingplan voor ouderlingen en bezoekmedewerkers
- opstellen communicatieplan
- verhogen inkomsten via kerkbalans door het extra onder de aandacht brengen van mogelijkheid van periodieke giften.

Voorstel 2015:

- onderhouden banden met middengroep
- stimuleren lerende gemeente aan de hand van plan van aanpak
- 1 actie voor extra inkomsten/bekostigen van een bepaald project (bijv. pastoraal medewerker)

Voorstel 2016:

- contacten leggen binnen gemeente/herstellen met groepen vanuit pastoraat en de bezoekmedewerkers
- 1 actie voor extra inkomsten/bekostigen van een bepaald project

Verschillende activiteiten zullen in de genoemde jaren starten, maar ook daarna nog doorlopen. Dit geldt in het bijzonder voor:

- verzorgde eredienst met oog voor diversificatie (vanaf 2^e helft 2014)
- afwisselend samenkomen in 1 van de kerken (vanaf 2^e helft 2014)
- uitvoeren communicatieplan (vanaf 2015)